

Nr 2.

Utlåtande med anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52, såvitt propositionen avser jordbruksärenden.

Utskottet får härmed avgiva utlåtande med anledning av Kungl. Maj:ts till riksdagen den 4 januari 1952 avlåtna proposition nr 2 angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 i vad propositionen avser framställningar berörande jordbruksdepartementets verksamhetsområde.

Beträffande den närmare utredningen i dessa ärenden får utskottet hänvisa till motsvarande punkter i ett propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för den 4 januari 1952 (bilaga 8 s. 51—61 och bilaga 18 s. 107—111).

Egentliga statsutgifter.

Nionde huvudtiteln.

D. Undervisningsanstalter för jordbruk och lantmannanärningar m. m.

1:o) 7. Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Inredning och utrustning. För detta ändamål är i gällande riksstat uppfört ett reservationsanslag av 250 000 kronor. Av anslaget avses 10 000 kronor till institutionen för systematisk botanik och ärftlighetslära samt 60 000 kronor för anskaffande av lös inredning till statens husdjursförsöks nya institutionsbyggnad.

Styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök (skr. 6/9 1951) hemställer, att å tilläggsstat för innevarande budgetår skola anvisas ytterligare 12 000 kronor till inredning av sistnämnda byggnad. Framställningen motiveras med den ökning av priserna på möbler och textilier, som numera inträtt. Med hänsyn till behovet av olika möbler och textilier beräknas prisstegringen till i medeltal 20 procent.

Såsom framgår av redogörelsen under punkt 3 i bil. 30 av årets statsverksproposition hemställer högskolestyrelsen vidare (skr. 5/10 1951), att för nästa budgetår skola till byggnadsarbeten vid högskolan och lantbruksförsöken anvisas sammanlagt 2 268 600 kronor, därav 185 000 kronor till fast

och lös inredning vid institutionen för systematisk botanik och ärtflighetslära. Sedermera har *byggnadsstyrelsen* (skr. 27/11 1951) verkställt nya kostnadsberäkningar. Därvid har byggnadsstyrelsen uppräknat sistnämnda belopp till 225 000 kronor, varav 165 000 kronor avse fast inredning och 60 000 kronor lös inredning.

Departementschefen har under nämnda punkt i årets statsverksproposition anfört bland annat följande.

»Oaktat den stränga återhållsamhet, som i allmänhet måst iakttagas i fråga om byggnadsverksamheten, ha lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök under de senaste budgetåren erhållit anslag till flera stora och kostnadskrävande byggnadsföretag. Jag anser därför, att medel för nästa budgetår endast böra anvisas för erforderliga kompletteringsarbeten till dessa företag samt till sådana byggnadsarbeten av mindre omfattning, som icke kunna uppskjutas utan allvarliga olägenheter.

Med denna utgångspunkt anser jag mig böra tillstyrka, att erforderliga medel skola anvisas till anskaffande av den fasta och lösa inredning för den nya institutionsbyggnaden för institutionen för systematisk botanik och ärtflighetslära, som icke medtagits vid kostnadsberäkningen av byggnaden. I enlighet med byggnadsstyrelsens kostnadsförslag bör för den fasta inredningen beräknas 165 000 kronor och för den lösa inredningen 60 000 kronor. Då det emellertid är önskvärt att ifrågavarande byggnad skall kunna färdigställas snarast möjligt böra medlen lämpligen ställas till förfogande redan under innevarande budgetår och sålunda uppföras å tilläggsstat. Härvid bör det förstnämnda beloppet anvisas å kapitalbudgeten under förevarande anslagsrubrik och det senare beloppet å driftbudgeten under anslagsrubriken Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Inredning och utrustning. Till frågan om anvisande av de båda anslagen torde jag få återkomma vid anmälan av äskandena å tilläggsstat för innevarande budgetår.»

I förevarande proposition nr 2 anför departementschefen vidare följande.

»Såsom högskolestyrelsen anfört torde prisstegringen å möbler och textilier nödvändiggöra en förstärkning av det anslag å 60 000 kronor, som för innevarande budgetår anvisats till lös inredning i statens husdjursförsöks nya institutionsbyggnad. Styrelsen har begärt ett tillskott å 12 000 kronor, motsvarande 20 procent av det anvisade beloppet. För min del anser jag emellertid en anslagsförstärkning med 15 procent tillräcklig. Jag tillstyrker alltså, att ett belopp av ytterligare 9 000 kronor skall anvisas för ifrågavarande ändamål.

Under återopande av vad jag anfört vid anmälan till statsverkspropositionen av anslag till byggnadsarbeten vid lantbrukshögskolan och lantbruksförsöken (bil. 30, punkt 3) föreslår jag vidare, att till anskaffande av lös inredning för den nya institutionsbyggnaden för systematisk botanik och ärtflighetslära skall anvisas ett belopp av 60 000 kronor.

Till inredning och utrustning vid högskolan och lantbruksförsöken skulle följaktligen å tilläggsstat behöva anvisas tillhopa (9 000 + 60 000 =) 69 000 kronor.»

Utskottet. Då utskottet icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Inredning och utrustning* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 anvisa ett reservationsanslag av 69 000 kronor.

2:o) 8. *Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Särskilda undersökningar.* Under denna anslagsrubrik har för budgetåret 1951/52 anvisats ett reservationsanslag av 94 000 kronor. Kungl. Maj:t har genom beslut den 11 maj 1951 föreskrivit, att av anslaget skola disponeras 25 000 kronor för undersökningar rörande kromosomfördubblade typer av lantbruksväxter, 10 000 kronor för jordbearbetningsförsök samt 10 000 kronor till sortförsök med potatis (statsliggaren s. 753).

Styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök (skr. 10/11 1951) hemställer, att å tilläggsstat för innevarande budgetår skall anvisas ett reservationsanslag av 16 600 kronor, därav 5 300 kronor till undersökningar rörande kromosomfördubblade typer av lantbruksväxter, 7 500 kronor till jordbearbetningsförsök samt 3 800 kronor till sortförsök med potatis.

Efter en närmare redogörelse för framställningen anför *departementschefen* följande.

»Såsom framgår av det föregående väntas kostnaderna för ifrågavarande försöksverksamhet under innevarande budgetår komma att uppgå till betydligt högre belopp än som ställts till förfogande för de olika ändamålen. Såväl kostnaderna för avlöning av den personal, som är sysselsatt med försöken, som kostnaderna i övrigt för dessa ha nämligen stigit avsevärt. Då det enligt min mening är av vikt att försöken skola kunna bedrivas i avsedd omfattning eller att de i vart fall ej skola behöva beskäras mera avsevärt anser jag, att ytterligare medel till kostnaderna för desamma böra anvisas å tilläggsstat. Härvid torde det ökade medelsbehovet böra beräknas till 20 respektive 15 procent å de belopp, som nu disponeras för avlöningar och övriga omkostnader. Med denna utgångspunkt skulle erfordras en anslagsförstärkning å i runt tal 10 800 kronor. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, högskolestyrelsen att fördela nämnda belopp å de olika försök, varom här är fråga.»

Utskottet. Med biträdande av Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Särskilda undersökningar* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 anvisa ett reservationsanslag av 10 800 kronor.

3:o) 14 a. Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Täckande av förlust å rörelsen vid Alnarps mejeri. I Alnarpsinstitutets omkostnadsstat är uppförd en maximerad post till täckande av möjligen uppkommande förlust å rörelsen vid Alnarps mejeri. Mejeriets karaktär av skolmejeri föranleder nämligen vissa årliga merutgifter. För budgetåret 1949/50 höjdes posten från 15 000 kronor till 30 000 kronor, och den har därefter varit uppförd med sistnämnda belopp.

I sina anslagsäskanden för budgetåret 1951/52 begärde institutstyrelsen att posten till täckande av förlusten å rörelsen vid mejeriet skulle uppräknas till 60 000 kronor. Föredragande departementschefen förklarade sig anse att utredning borde ske i fråga om det ekonomiska resultatet av mejeriets rörelse och därmed sammanhängande spörsmål samt förordade att man i avbidan på utredningens resultat skulle bibehålla posten vid oförändrat belopp (se IX ht 1951 s. 60). Kungl. Maj:t och riksdagen beslöto i enlighet härmed.

Genom beslut den 3 augusti 1951 uppdrog Kungl. Maj:t åt statssekreteraren i jordbruksdepartementet C. H. Nordlander att verkställa utredning i frågan om det ekonomiska resultatet av rörelsen vid Alnarps mejeri och därmed sammanhängande spörsmål.

Styrelsen för Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut (skr. 23/11 1951) hemställer, att medel måtte anvisas till Alnarps egendom, mejeri och trädgårdar dels för täckande av förlust å mejerirörelsen och återbetalning av lån, som upptagits för mejeriets räkning, dels för tillgodoseende av behovet av rörelsekapital.

Efter att ha närmare redogjort för nämnda framställning ävensom för ärendets tidigare behandling, innefattande bland annat en driftsekonomisk undersökning rörande Alnarps mejeri, anför *departementschefen* följande.

»Av den redogörelse, som lämnats i det föregående, framgår att Alnarps mejeris rörelse under de senaste åren gått med betydande förlust, sammanlagt cirka 260 000 kronor. Den främsta orsaken till de stora förlusterna har angivits vara, att det mjölkpris, som mejeriet har att betala till leverantörerna, är för högt i förhållande till gällande priser å mejeriets produkter. I avbidan på resultatet av den utredning av frågan om det ekonomiska resultatet av rörelsen och därmed sammanhängande spörsmål, som Kungl. Maj:t uppdragit åt en särskild utredningsman, är jag icke beredd att taga ställning till frågan om eventuella ändringar i mejeriets organisation. Då institutet i anledning av förlusterna på mejerirörelsen måst upptaga lån, som förfaller till betalning den 28 februari 1952, torde det emellertid vara nödvändigt att redan nu anvisa medel för att täcka de förluster, som angivits i det föregående.

Vid bestämmandet av storleken av det anslag som bör anvisas torde från den summa å cirka 260 000 kronor, som angivits i det föregående, böra dragas de belopp å sammanlagt 75 000 kronor, vilka ifrågavarande år anvisats under den i institutets omkostnadsstat uppförda posten till täckande av möjligen uppkommande förlust å mejeriet. Jag förordar sålunda, att anslaget skall bestämmas till 185 000 kronor. Det torde böra anvisas såsom

ett obetecknat anslag å tilläggsstat II till riksstaten för innevarande budgetår och benämnas Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Täckande av förlust å rörelsen vid Alnarps mejeri.

Med frågan om anvisande av förenämnda anslag sammanhänger spørgmålet om ökat rörelsekapital för institutets affärsdrivande avdelningar. Dessa disponera för närvarande endast 100 000 kronor, som 1939 års riksdag anvisat under fonden för förlag till statsverket. Detta belopp är helt otillräckligt. Institutet har därför såsom rörelsekapital måst disponera överskotten från egendomen, vilka skolat inlevereras till statsverket.

I remissutlåtande över framställning från institutstyrelsen om anstånd med inlevereringen av överskotten för räkenskapsåren 1947/48 och 1948/49 ha såväl riksräkenskapsverket som lantbruksstyrelsen förordat, att anslag till ytterligare rörelsekapital skall utverkas av riksdagen. Även jag hyser denna åsikt. Vad beträffar storleken av de ytterligare rörelsemedel som erfordras vill jag föreslå ett belopp av 750 000 kronor. Ett anslag å detta belopp synes böra anvisas under fonden för förlag till statsverket. Vid bifall härtill torde Kungl. Maj:t — i samband med att anslaget i fråga ställes till institutstyrelsens förfogande — meddela föreskrift om inleverering till statsverket av de av styrelsen nu såsom rörelsekapital disponerade överskottsmedlen. Hemställan om anvisande av detta anslag kommer jag att göra under en följande anslagspunkt.»

Utskottet. Kungl. Maj:ts framställning under denna punkt föranleder icke någon erinran från utskottets sida. Utskottet — som förutsätter, att pågående utredning rörande det ekonomiska resultatet vid Alnarps mejeri slutföres så snart ske kan — hemställer därför,

att riksdagen må till *Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Täckande av förlust å rörelsen vid Alnarps mejeri* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 anvisa ett anslag av 185 000 kronor.

4:o) 19. **Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Inredning och utrustning.** Till inredning och utrustning av ett bostadshus för elever vid Alnarps trädgårdsavdelning ha anvisats dels av 1947 års riksdag ett belopp av 15 000 kronor, dels ock av 1949 års riksdag ett belopp av 24 000 kronor (IX ht 1947 s. 70; r. skr. nr 9 respektive prop. nr 79/1949 s. 116; r. skr. nr 345). På grund av att uppförandet av elevbostaden icke kunnat påbörjas förrän år 1950 har emellertid förstnämnda anslagsbelopp icke tagits i anspråk utan inlevererats till budgetutjämningsfonden.

Styrelsen för Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut (skr. 23/10 1951) hemställer nu, att å tilläggsstat för innevarande budgetår skall för utrustning av ifrågavarande elevbostad anvisas ett anslag av 30 000 kronor. Av nämnda belopp motsvara 15 000 kronor de medel, som enligt vad förut angivits tillförts budgetutjämningsfonden. I övrigt motiveras framställningen med de prisstegringar som inträtt sedan de ursprungliga kostnadsberäkningarna gjordes, samt med att vissa arbetsdetaljer, som vid

byggnadens planering förutsattes skola ingå i den fasta inredningen, icke blivit utförda vid bostadens uppförande.

Efter redogörelse för ett av lantbruksstyrelsen avgivet yttrande förklarar *departementschefen* sig tillstyrka institutsstyrelsens framställning.

Utskottet. Utskottet har intet att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer därför,

att riksdagen må till *Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Inredning och utrustning* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 anvisa ett reservationsanslag av 30 000 kronor.

J. Skogsväsendet.

5:0) **Skogshögskolan: Avlöningar.** Under denna anslagsrubrik har för innevarande budgetår anvisats ett förslagsanslag av 495 500 kronor. Enligt högskolans avlöningsstat må av detta belopp disponeras 215 600 kronor till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal.

Styrelsen för skogshögskolan och statens skogsforskningsinstitut hemställer (skr. 19/11 1951) — i anslutning till ett av styrelsen tidigare framlagt förslag om inrättande av en laboratorbefattning vid avdelningen för skogsuppskattning och skogsindelning — att till avlönande av en tillfällig förste assistent vid nämnda avdelning under fem månader vårterminen 1952 måtte å tilläggsstat för innevarande budgetår anvisas ett belopp av 5 965 kronor. Beloppet motsvarar lön i 25 löneklassen. Beträffande skälen för denna framställning anknuter styrelsen till de motiv, som anförts till stöd för förslaget om inrättande av den ifrågavarande laboratorstjänsten.

Efter en närmare redogörelse för högskolestyrelsens anslagsäskanden har *departementschefen* under punkt 158 i bil. 11 av årets statsverksproposition anført följande.

»Vad härefter angår de av högskolestyrelsen föreslagna personalförstärkningarna delar jag styrelsens uppfattning, att personalen vid avdelningen för skogsuppskattning och skogsindelning behöver utökas. Jag anser det emellertid vara till fyllest, därest ytterligare en förste assistenttjänst i Ce 24 inrättas vid avdelningen. Detta medför en kostnadsökning å 13 600 kronor. Härigenom bör det bli möjligt att undvika den förflyttning till Stockholm under vårterminen, som nu är nödvändig beträffande avdelningens nuvarande förste assistent vid Garpenberg. Det är emellertid önskvärt att en sådan förflyttning icke heller skall behöva ske under instundande vårtermin. Jag anser mig därför böra tillstyrka högskolestyrelsens framställning om medel till avlönande av en tillfällig förste assistent vid ifrågavarande avdelning under fem månader våren 1952. Avlöningen till denne bör dock beräknas efter 24 löneklassen. Medelsanvisningen synes lämpligen böra ske i den formen, att medgivande lämnas till att överskrida icke-ordinarieposten under

innevarande budgetår med erforderligt belopp. Till denna fråga torde jag emellertid få återkomma i samband med äskandena å tilläggsstat för budgetåret 1951/52.»

Under återopande av detta uttalande hemställer departementschefen i förevarande proposition nr 2, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva överskridande av ifrågakvarande anslagspost med 4 300 kronor.

Utskottet. Med biträdande av framställningen hemställer utskottet, att riksdagen må medgiva, att den i avlöningsstaten för skogshögskolan upptagna anslagsposten avlöningar till övrig icke-ordinarie personal må för budgetåret 1951/52 överskridas med 4 300 kronor.

6:o) 19. Statens skogsforskningsinstitut: Byggnadsarbeten å försöksfält vid Bogesund. Under denna anslagstitel ha för budgetåren 1949/50, 1950/51 och 1951/52 anvisats reservationsanslag av respektive 30 000, 80 000 och 150 000 kronor. Dessa anslag, som ställts till förfogande för styrelsen för skogshögskolan och statens skogsforskningsinstitut, ha avsetts för reparation och ombyggnad av vissa äldre byggnader, för uppförande av växthus och trädgårdsmästarebostad, för anskaffande av viss inredning och utrustning samt för arkitektarvode, ritningar m. m.

Styrelsen för skogshögskolan och statens skogsforskningsinstitut (skr. 20/8 1951) hemställer, att å tilläggsstat för budgetåret 1951/52 skall under anslaget anvisas ytterligare ett belopp av 70 000 kronor. Styrelsen anför att för närvarande återstår att uppföra trädgårdsmästarebostaden och att slutföra arbetena på växthusanläggningen. På grund av prisstegringarna på arbets- och varumarknaderna kunna dessa arbeten icke slutföras, därest ej ytterligare medel ställas till förfogande.

Efter en närmare redogörelse för nämnda framställning anför *departementschefen* följande.

»Kostnadsberäkningarna för de byggnadsarbeten, varom här är fråga, hänföra sig till år 1948, då domänstyrelsen samt styrelsen för skogshögskolan och statens skogsforskningsinstitut föreslogo att viss del av Bogesunds egendom skulle upplåtas till försöksfält för skogsforskningsinstitutet (prop. nr 49/1949). Efter nämnda år ha, såsom institutstyrelsen framhållit, prisstegringar inträffat på arbets- och varumarknaderna. Med hänsyn härtill torde en ytterligare medelsanvisning vara erforderlig för att de ursprungligen planerade arbetena skola kunna slutföras. Mot de av institutstyrelsen i detta hänseende gjorda beräkningarna har jag icke något att invända. Jag biträder alltså styrelsens förslag, att ett ytterligare belopp av 70 000 kronor skall anvisas för ändamålet. Då jag i likhet med styrelsen anser det önskvärt att återstående arbeten skola kunna utföras så snart som möjligt, tillstyrker jag även förslaget, att nämnda belopp skall anvisas å tilläggsstat för innevarande budgetår. Jag vill i detta sammanhang erinra om att jag

vid anmälan till statsverkspropositionen av skogsforskningsinstitutets avlöningsanslag (bil. 11, punkt 169) föreslagit, att medel för nästa budgetår skola beräknas till avlöning av en skogsmästare för försöksfältet vid Bogesund.»

Utskottet. Under tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens skogsforskningsinstitut: Byggnadsarbeten å försöksfält vid Bogesund å tilläggsstat II* till riksstaten för budgetåret 1951/52 anvisa ett reservationsanslag av 70 000 kronor.

7:o) 26. Skogsvård m. m.: Bidrag till skogsvårdsstyrelserna: Omkostnader. Detta anslag har för innevarande budgetår uppförts med 4 562 000 kronor. Dessutom har för ändamålet stått till förfogande en å motsvarande anslag för budgetåret 1950/51 förefintlig reservation å 361 026 kronor 55 öre. Av nämnda båda belopp ha 4 558 500 kronor fördelats mellan skogsvårdsstyrelserna, medan återstoden förbehållits Kungl. Maj:ts disposition för att täcka senare uppkommande behov.

Skogsstyrelsen (skr. 21/9 1951) hemställer, att å tilläggsstat för budgetåret 1951/52 skola på grund av höjda resekostnads- och traktamentsersättningar anvisas ytterligare 390 000 kronor.

Efter att ha lämnat en närmare redogörelse för skogsstyrelsens framställning anför *departementschefen* följande.

»Såsom framgår av vad skogsstyrelsen anfört torde det på grund av de höjda resekostnads- och traktamentsersättningarna icke vara möjligt för skogsvårdsstyrelserna att inom ramen för nu disponibla medel upprätthålla sin verksamhet i den omfattning som förutsattes vid anslagsprövningen för innevarande budgetår. Då jag icke anser mig kunna förordna någon begränsning av sagda verksamhet och då en höjning av biträdestaxorna under löpande verksamhetsår i detta fall icke synes böra komma i fråga, tillstyrker jag skogsstyrelsens framställning, att ytterligare medel för ändamålet skola anvisas å tilläggsstat för innevarande budgetår. Mot styrelsens beräkning av medelsbehovet har jag icke något att erinra.

Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, på skogsstyrelsen att, sedan riksdagen fattat beslut i ärendet, fördela anslaget mellan skogsvårdsstyrelserna.»

Utskottet. Utskottet har efter överväganden funnit sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts framställning och hemställer därför,

att riksdagen må till *Skogsvård m. m.: Bidrag till skogsvårdsstyrelserna: Omkostnader* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 anvisa ett reservationsanslag av 390 000 kronor.

Kapitalinvesteringar.

I. Statens affärsverksfonder.

E. Domänverket.

8:o) 1. Tjänstebostäder för domänverket. För innevarande budgetår har å kapitalbudgeten under Statens affärsverksfonder: Domänverket anvisats ett investeringsanslag av 200 000 kronor till tjänstebostäder för domänverket. Från anslaget bestridas kostnaderna för inköp eller uppförande av tjänstebostäder för domänverkets befattningshavare i sådana fall, där dylika bostäder icke kunna anskaffas på annat sätt.

Domänstyrelsen (2 skr. 23/8 1951) hemställer, att för ifrågavarande ändamål skall anvisas dels för nästa budgetår ett investeringsanslag av 1 000 000 kronor, dels ock å tilläggsstat för innevarande budgetår ett investeringsanslag av 500 000 kronor.

Departementschefen har — efter en närmare redogörelse för domänstyrelsens framställningar — under punkt 1 i bil. 30 av årets statsverksproposition anfört följande.

»Vad domänstyrelsen anfört torde ge vid handen, att en avsevärd ökning av medelsanvisningen till ifrågavarande ändamål är nödvändig. Domänstyrelsen har för sin del begärt anslag å sammanlagt icke mindre än 1 500 000 kronor. En anslagsanvisning av denna omfattning kan jag dock icke tillstyrka. Trots den återhållsamhet i den statliga investeringsverksamheten, som alltjämt bör iakttagas, vill jag emellertid förorda, att 800 000 kronor skola anvisas för ändamålet. Enligt min mening bör det bli möjligt att med ett anslag av denna storlek tillgodose de mest trängande behoven av tjänstebostäder. Såsom styrelsen föreslagit torde emellertid en del av dessa medel böra ställas till förfogande redan under innevarande budgetår. Jag föreslår därför, att av nämnda belopp 300 000 kronor skola uppföras å tilläggsstat för budgetåret 1951/52. Till frågan om anvisande av beloppet återkommer jag vid anmälan av äskandena å tilläggsstat för nämnda budgetår.»

Under åberopande av detta uttalande hemställer departementschefen i förevarande proposition nr 2, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att anvisa 300 000 kronor å tilläggsstat till gällande riksstat.

Utskottet. Kungl. Maj:ts framställning under denna punkt föranleder ingen erinran från utskottets sida. Utskottet hemställer därför,

att riksdagen må till *Tjänstebostäder för domänverket* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 anvisa ett investeringsanslag av 300 000 kronor.

9:o) 4. Byggnadsarbeten och markförvärv m. m. vid statens försöksgårdar. Genom beslut den 26 maj 1950 ställde Kungl. Maj:t ett under denna anslagsrubrik för budgetåret 1950/51 anvisat investeringsanslag å 321 600 kronor till förfogande för styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök. Tillika föreskrevs, bland annat, att av anslaget ett belopp av intill 29 500 kronor skulle disponeras för uppförande av en arbetarbostad vid Ojebyns försöksgård.

Högskolestyrelsen (skr. 27/9 1951) hemställer, att å tilläggsstat skola anvisas ytterligare 12 500 kronor till nyssnämnda arbetarbostad. Vid skrivelsen har fogats ritning över byggnaden. Såsom skäl för framställningen anföres att kostnadsberäkningen rörande företaget gjordes hösten 1949. Byggnadskostnaderna ha sedan dess stigit med minst 30 procent. Härtill kommer att de ursprungliga beräkningarna synas ha varit för låga.

Efter redogörelse för högskolestyrelsens framställning anför *departementschefen* följande.

»På de skäl, som högskolestyrelsen anfört, vill jag icke motsätta mig att ytterligare 12 500 kronor skola anvisas till ifrågavarande byggnadsföretag. Beloppet torde böra uppföras å tilläggsstat till riksstaten för innevarande budgetår.»

Utskottet. Tillstyrkande Kungl. Majts framställning hemställer utskottet, att riksdagen må till *Byggnadsarbeten och markförvärv m. m. vid statens försöksgårdar* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 anvisa ett investeringsanslag av 12 500 kronor.

III. Statens allmänna fastighetsfond.

10:o) 31. Byggnadsarbeten vid lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök. För innevarande budgetår har under denna anslagstitel anvisats ett investeringsanslag av 1 280 500 kronor. Av detta belopp avses 875 000 kronor till institutionsbyggnad för institutionen för systematisk botanik och ärftlighetslära.

Under återopande av vad som anförts under punkt 3 i bil. 30 av årets statsverksproposition (se punkt 1 i detta utlåtande) hemställer *departementschefen*, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att å tilläggsstat till gällande riksstat under ifrågavarande anslagsrubrik anvisa ett belopp av 165 000 kronor.

Utskottet. Mot Kungl. Maj:ts förslag har utskottet icke något att erinra, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 anvisa ett investeringsanslag av 165 000 kronor.

11:o) 32. Byggnadsarbeten vid Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut. Under denna anslagsrubrik anvisade 1950 års riksdag för budgetåret 1950/51 ett investeringsanslag av 100 000 kronor. Av anslaget avsågos 70 000 kronor för uppförande av två vaktmästarbostäder i Alnarp och 25 000 kronor för uppförande av ett växthus vid statens trädgårdsförsöksstation i Öjebyn.

I en till jordbruksdepartementet den 7 augusti 1951 inkommen skrivelse hemställer *styrelsen för Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut*, att till förenämnda byggnadsarbeten skall anvisas ett tilläggsanslag å 30 000 kronor. Härav beräknas 20 000 kronor för vaktmästarbostäderna och 10 000 kronor för växthuset. Till stöd för framställningen åberopas de prisstegringar, som numera inträtt.

Efter redogörelse för ett av byggnadsstyrelsen avgivet yttrande anför *departementschefen* följande.

»Med hänsyn till numera inträdda prisstegringar torde det vara ofrånkomligt att anvisa ytterligare medel till förenämnda byggnadsföretag. Merkostnaderna ha beräknats till 30 000 kronor. I likhet med byggnadsstyrelsen anser jag denna beräkning böra godtagas. Jag tillstyrker sålunda, att ett belopp av nämnda storlek skall anvisas för ändamålet. Då det är angeläget att företagen skola kunna slutföras snarast möjligt, bör beloppet uppföras å tilläggsstat för innevarande budgetår.»

Utskottet. Med tillstyrkande av framställningen hemställer utskottet, att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 anvisa ett investeringsanslag av 30 000 kronor.

VIII. Fonden för förlag till statsverket.

12:o) 1 a. Rörelsekapital för Alnarps egendom, mejeri och trädgårdar.

Under åberopande av vad som anförts i fråga om anslag till täckande av förlust å rörelsen vid Alnarps mejeri (se punkt 3 i detta utlåtande) hemställer *departementschefen*, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att å tilläggsstat till gällande riksstat under förevarande anslagsrubrik anvisa 750 000 kronor.

Utskottet. Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Rörelsekapital för Alnarps egendom, mejeri och trädgårdar* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 anvisa ett investeringsanslag av 750 000 kronor.

13:o) 1 b. **Lagring av jordbruksprodukter.** Kungl. Maj:t har genom särskilda beslut, senast den 29 oktober 1943, ställt sammanlagt 88 250 000 kronor från de under fonden för förslag till statsverket anvisade anslagen Förlagskapital för inköp av förnödenheter m. m. och Viss lagring av jordbruksprodukter m. m. till statens livsmedelskommissions förfogande att användas för lagring av jordbruksprodukter.

Statens jordbruksnämnd (skr. 28/8 1951) hemställer, att ett anslag av 50 000 000 kronor skall anvisas för nästa budgetår för lagring av jordbruksprodukter. Såsom stöd för sin hemställan framhåller nämnden, att de medel, som ställts till förfogande för ändamålet, visat sig otillräckliga på grund av den kraftigt ökade smörlagringen, prishöjningarna på smör och kött samt den utvidgade beredskapslagringen. Det har därför förelegat stora svårigheter att finansiera lagringen. I fråga om lagringen av smör har det delvis visat sig nödvändigt att anskaffa rörelsemedel genom banklån. Nämnden upplyser slutligen att det kapital, som bundits i animaliska lagringsprodukter, den 31 augusti 1951 uppgått till 14 142 000 kronor för köttvaror och 94 726 000 kronor för smör.

Departementschefen anför följande.

»I den till 1951 års riksdag avlåtna propositionen om åtgärder i prisreglerande syfte på jordbrukets område (nr 207) uttalade min företrädare, att statsmakterna jämväl under regleringsåret 1951/52 borde lämna stöd åt den säsongmässiga lagringen av smör, kött och fläsk. Han underströk emellertid samtidigt, att stödet icke borde innefatta annat än bestridande av lagringskostnaderna samt tillhandahållande av rörelsemedel i den utsträckning, som kunde befinnas lämplig. I sitt av riksdagen godkända utlåtande (utl. nr 42, r. skr. nr 335) biträdde jordbruksutskottet vad departementschefen sålunda uttalat angående lagringsstödet omfattning och godtog tillika vad han anfört rörande finansieringen av beredskapslagringen.

Såsom framgått av det föregående ha de statsmedel, som ställts till förfogande såsom rörelsemedel, icke räckt till utan Svenska mejeriernas riksförening har under skilda tidpunkter under år 1951 måst upptaga banklån för att täcka behovet av rörelsemedel för lagringen av smör. Lånebeloppens storlek, som växlat i förhållande till smörlagringens omfattning, uppgick den 1 oktober 1951 till cirka 28 500 000 kronor.

Jordbruksnämnden har begärt, att statsmedel till ett belopp av ytterligare 50 000 000 kronor skola anvisas för att finansiera lagringsverksamheten. Storleken av de rörelsemedel, som erfordras i verksamheten, växlar givetvis med de säsongmässiga variationerna i lagerhållningen. Sedan jordbruksnämnden gjorde sin beräkning ha även smörlagren väsentligt minskats, varigenom behovet av rörelsemedel för de närmaste månaderna nedgått.

En säsongmässig lagerökning torde emellertid åter inträda under senare delen av budgetåret. Med hänsyn till erfarenheterna under hösten 1951 kan det befaras att det, därest ytterligare statsmedel då ej stå till förfogande, kommer att uppstå vissa svårigheter i fråga om anskaffandet av rörelsemedel för denna lagring. Jag anser därför i likhet med jordbruksnämnden, att

möjlighet bör finnas att i ökad omfattning finansiera lagringen med statsmedel. Emellertid torde medelsanvisningen kunna begränsas ej oväsentligt i förhållande till vad jordbruksnämnden begärt. Jag anser det sålunda vara till fyllest om 20 000 000 kronor beräknas för ändamålet. Detta belopp synes böra anvisas å tilläggsstat till riksstaten för innevarande budgetår i form av ett anslag, benämnt Lagring av jordbruksprodukter, under fonden för förlag till statsverket.»

Utskottet. Såsom departementschefen anfört torde ytterligare medel böra anvisas till bestridande av kostnaderna för lagring av jordbrukets produkter. Då utskottet icke har något att erinra mot anslagsberäkningen eller Kungl. Maj:ts framställning i övrigt, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lagring av jordbruksprodukter* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 anvisa ett investeringsanslag av 20 000 000 kronor.

Stockholm den 5 februari 1952.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Vid detta ärendes slutbehandling ha närvarit:

från första kammaren: herrar Tjällgren, Anderberg, Svedberg*, Jon Jonsson, Hjalmar Nilsson, Sundberg, Bror Nilsson, Ebbe Ohlsson, Mossberger och Nord; samt

från andra kammaren: herrar Gustafson i Dädesjö, Pettersson i Dahl, Jacobson i Vilhelmina*, Antby, Andersson i Hyssna, Jonsson i Järvsand och Ahlsten, fru Eriksson i Hallstahammar, herrar Larsson i Karlstad* och Mårtensson i Smedstorp.

* Ej närvarande vid justeringen.